

TÜRKİYE KİMYA SANAYİ MECLİSİ

KONU	: Türkiye Kimya Sanayi Meclisi Toplantı Raporu
TARİH/ SAAT	: 26 Eylül 2013 / 14.00 – 17.30
YER	: TOBB / İstanbul
DAĞITIM	:Mustafa SARAÇÖZ– Genel Sekreter Cihat ALAGÖZ – Daire Başkanı Ahmet ALTINTUĞLU - Müdür Türkiye Kimya Sanayi Meclis Üyeleri Diğer Katılımcılar
TOPLAM KATILIM	: 35 Kişi
HAZIRLAYAN	: Türkiye Sektör Meclisleri Müdürlüğü Memduha YÖRÜK

Türkiye Kimya Sanayi Meclisi 26 Eylül 2013 tarihinde Birliğimiz çatısı altında önceden belirlenen gündem konularını değerlendirmek üzere bir araya gelmiştir. Toplantıda öncelikle alt sektörlerin durum değerlendirmesi yapılmış olup aktarılan bilgiler çerçevesinde göze çarpan bazı hususlar şu şekildedir.

Gündem (1) : Kimya Sanayi Alt Sektörleri Durum Değerlendirmesi

Toplantıda ilk olarak *Meclis Başkanı Sn. Timur ERK*, ABD Merkez Bankası Başkanının önümüzdeki aylarda piyasalardan dolar çekileceğine yönelik açıklamasına atıfla, özellikle gelişmekte olan ülkelerde kur artışı şeklinde ekonomik dalgalanmalar olduğunu ve Temmuz 2014'e kadar da bu etkinin sürmesinin beklendiğine işaret etmiştir. Bu gelişmeler ışığında dış kaynak girişinin de yavaşlamasının tahmin edildiğine vurgu yapan Sn. ERK, bu şartlarda ilave kaynak temin edilememesi durumunda artmış cari açığı nedeniyle bu gelişmelerden en çok etkilenen ülkenin Türkiye olacağını öngörüldüğünü ifade etmiştir.

Sn. ERK 'in açıklamalarına paralel olarak *PETKİM Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Hayati ÖZTÜRK*'de ithalattaki artış nedeniyle gelişmekte olan ülkelerde yavaşlamanın kaçınılmaz olduğunu ve Türkiye pazarının da serbest ticaret anlaşmaları ve Gümrük Birliği nedeniyle ithalatın en kolay yapıldığı en cazip pazarlardan birisi olarak görüldüğünü belirtmiştir. Türkiye'nin üretim - maliyet alt yapısının çok iyi analiz edilmesi gerektiğini de vurgulayan Sn. ÖZTÜRK, Türkiye'nin enerji, alt yapı, istihdam ve teknoloji de rekabet üstünlüklerinin ortaya konulması gerektiğini ve bu çerçevede serbest ticaret anlaşmaları ile ortaya çıkan kazanç ve kayıpların doğru şekilde tespit edilmesinin önemine vurgu yapmıştır. Üretimin

önemine de tekrar tekrar değinen Sn. ÖZTÜRK, üretim olduğu sürece AR-GE ve inovasyon ile pek çok alanda gelişim sağlanabileceğini değerlendirmiştir.

Toplantı da ayrıca plastik, boya ve kozmetik alt sektörlerinde de yetkililer tarafından durum değerlendirmesi yapılmıştır. Konu hakkında öncelikle *PAGDER Genel Sekreteri Sn. Barbaros DEMİRCİ* plastik sektörünün miktar bazında yılsonunda %10, değer bazında ise %14 büyüyeceğinin öngörüldüğünü, plastik sektörünün hammaddesinin %85'ini ithal eden, ürettiği mamulünde %25'ini ihraç eden bir sektör olması dolayısıyla da son aylarda yaşanan devalüasyonun olumsuz geri dönüşler sağlamanın öngörüldüğünü açıklamıştır.

Dalan Kimya Başkanışmanı Sn. Fusun ZEYBEK ise firmalarının 2013 için koyulan %8 lik büyüme hedefi ile ihracat hedefinin %90'ının yakaladığını belirterek kozmetik ve temizlik ürünleri sektöründeki sıkıntıları; rakiplerin uyguladığı fiyat politikası, taklit ürünlerin oluşması, yeni kozmetik regülasyonu ve İzmir'de liman olmamasının yarattığı lojistik maliyetler olarak sıralamıştır.

AKKİM Genel Müdür V. Sn. Taç Kılavuz ÖKTEM temel kimyasallarda rekabetin çok fazla olduğuna değinerek Avrupa Birliğindeki fiyat düşüşleri nedeniyle bazı ihracat kalemlerinin arttığını belirtmiştir. Geçtiğimiz sene kurulan yeni tesisteki gelişmelere de değinen Sn. ÖKTEM tekstil kimyasallarının da Ortadoğu'daki karışıklıklardan bir miktar etkilendiğini ancak entegre çözümlerle bu sorunların aşılmaya çalışıldığını dile getirmiştir.

Şişecam Kimyasallar Grubu Üretim Başkan Yrd. Sn. Hidayet ÖZDEMİR ise Ağustos sonu itibariyle Şişecam Soda Sanayinin hem üretim hem de performans açısından belirlenen hedeflerin üzerinde olduğunu ancak yabancı rakiplerin agresif fiyat politikaları nedeniyle özellikle krom kimyasallarında ciddi bir talep daralması yaşandığına işaret etmiştir. Avrupa ve Kuzey Afrika hedef pazarında yaşanan kaotik durumun ve resmi olmasa da ülkemiz ürünlerine getirilen bir takım kısıtlamaların sektörü zor duruma sokmasının öngörüldüğü de ayrıca ifade edilmiştir.

Son olarak *Pharmavision*'ı temsilen Sn. Murat ATAKAN ilaç sanayinin mevcut durumu hakkında değerlendirmede bulunmuştur. Mevcut politika gereği ilaç fiyatlarındaki artış nedeniyle yatırım olanaklarının azaldığına dikkat çeken Sn. ATAKAN, bu uygulamanın sağlık hizmetlerini toplumun daha geniş kesimine ulaştırılması bakımından kısa vadede olumlu sonuçlar doğurduğunu ancak sürdürülebilir olmayacağını ifade etmiştir. İlaç sektöründe yatırım olanaklarının kısıtlanması ile sektörün 4 milyar dolar kadar cari açık yarattığını ve bu politika ile devam edilmesi durumunda bu açığı daha da artıp sektörü tamamen yok etmesinden endişe duyulduğunu açıklamıştır. Yabancı firmaların fiyatlardaki düşüş nedeniyle yeni ilaçları ihraç etmediğine dolayısıyla yeni tedavilerinde ülkeye gelmemeye başlayacağına vurgu yapan Sn. ATAKAN, sektörün Gümrük Birliğinden yararlanmamasından dolayı da firmaların yurtiçi denetimlerden geçmesine rağmen Avrupa ülkeleri nezdinde istenilen akredite laboratuvar analizlerinin sektörü düşürdüğü zor durumun altını çizmiştir.

Gündem (2): GİTES Eylem Planları 6 aylık İrdeleme ve Yapılması Gerekenler

GİTES Kimya Sanayi eylem planları ve gelişmeleri hakkında bilgi vermek üzere toplantıya katılım sağlayan Ekonomi Bakanlığı Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirme Genel Müdürlüğünde görevli *Daire Başkan M. Kemal GÜNAY*, öncelikle Girdi Tedarik Stratejileri çalışmalarının amacı ve yaşanan gelişmeler hakkında bilgi vermiş ve eylem planlarında yapılması hedeflenen fizibilite çalışmalarının gerekliliği hususunda açıklamada bulunmuştur. Sn. GÜNAY, sektörün bu çalışmaları yaparak sektör içinde farkındalık yaratılmasının hedeflendiğini sonrasında gerekli görüldüğü takdirde bu çalışmalar ile farklı yatırım olanaklarının ve bu olası yatırımlar için ihtiyaç duyulacak mekanizmaların ortaya konulmasının planlandığını ifade etmiştir. Sektörün gelecekteki yatırım imkanlarına yönelik ön fizibilite mahiyetinde bir öngörüsünün oluşmasını istendiğini belirten Sn. GÜNAY, gerekli çalışmaların meclis bünyesinde yürütülebileceğini dile getirmiştir.

Konu hakkında Meclis Başkanı Sn. Timur ERK, meclis bünyesinde kurulan AR-GE ve İnovasyon Alt Komitesinin yürüttüğü çalışmalara atıfla halihazırda kimya sanayinde katma değeri yüksek ilk on kimyasallar listesinin hazırlandığını ve bu kapsamda ön fizibilite çalışmalarının da söz konusu yatırımları ülkemize çekmek amacıyla hazırlanmasında yarar görüldüğünü vurgulamıştır. Sn. ERK, bu bağlamda ülkemiz ithalatında önemli paya sahip katma değeri yüksek bazı petrokimya ürünleri (SBR,- Stiren Butadien Kauçuk- Poliamid, Poli akrilik asit) ve ayrıca Metil selüloz, Metil asetat için ön fizibilite raporlarının halihazırda TKSD ve TÜBİTAK- MAM tarafından hazırlandığı ifade etmiştir. Sn. ERK, ayrıca kümelenme modeli kapsamında bu tür kimyasalları üretmeye yönelik Güney Marmara'da yeni bir Kimya İhtisas Organize Sanayi Bölgesinin (Chemport) kurulmasına yönelik adımların atılmasını da olumlu bir gelişme olarak değerlendirmiştir.

Gündem (3) : Chemport Projesi Hakkında Bilgilendirme

Organik Kimya Genel Müdür Yrd. Sn. Haluk ERCEBER Güney Marmara sahillerinde kümelenme modelinden yararlanılarak kurulacak Kimya İhtisas Endüstri Bölgesi –Chemport hakkında bilgi vermiştir. Proje kapsamında AT Kearney firmasına kimya sektörünün Türkiye’deki ve dünyadaki konumunu ve nasıl bir endüstri bölgesine ihtiyaç olduğunu tespit eden bir masterplan hazırlanması üzere görev verildiğini de açıklayan Sn. ERCEBER, çalışmalar kapsamında hem Ekonomi Bakanlığıyla hem de Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla da işbirliği için olunduğunu da ifade etmiştir.

En hızlı büyüyen kimya alanının özel kimyasallar olduğunu kaydeden Sn. ERCEBER, özel kimyasallarda da talebin %50’nin üstünde Marmara bölgesinde konsantre olmuş durumda olduğunu dolayısıyla Chemport ile Doğu Akdeniz’deki ilk büyük özel kimyasallar üretim alanı olmanın hedeflendiğini dile getirmiştir.

Dünyada tüm gelişmiş ülkelerin güçlü kimya sanayileri ve global ölçüde gelişmiş limanları var olduğuna dikkat çeken Sn. ERCEBER projenin uluslararası kümelenme hedef modellerini Port of Rotterdam ve Singapur Jurong adası olarak aktarmıştır.

Tesisin 3 yıl sonra ilk etabının tamamlanacağını düşündüğünü açıklayan Sn. ERCEBER, projenin iki farklı alternatif sunduğunu ifade etmiştir. İlk etapta altyapı yatırımının 15.000 dönüm için ve 2 milyar Euro maliyet ile tamamlanacağını tahmin edildiğini belirten Sn. ERCEBER, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilk defa kümelenme modelini uygulayacağı bu projede arazi tahsisi, altyapı, liman, yollar, atık su arıtma tesisi yapımı ve maliyetlerinin kamu tarafından karşılanacağını ve sanayicilerin de bu bölgede m2 başına bir ücret ödeyerek kiracı olarak yatırım yapacaklarını kaydetmiştir. İkinci etapta ise 15.000 dönüm için muhtemelen petrokimya türevi özel kimyasallar üretiminin hedeflendiği belirtilmiştir. Sanayicilerin bölgedeki kendi yatırımları için Ekonomi Bakanlığı teşviklerinden yararlanabileceğini de ifade eden Sn. ERCEBER, bu bölgedeki yerleşim noktalarının da kimya sanayinin ihtiyacı olan nitelikli iş gücü olanağı nedeniyle önem arz ettiğine değinmiştir.

AT Kearney firmasından da hazırlanan rapor hakkında bilgi vermek üzere toplantıya katılan Sn. Murat ALTUN, proje sonunda beklenen pozitif etkileri sıralamıştır. Projenin ilk hedefini kimya endüstrisinin Türkiye’deki mevcut durumunun korunması olarak nitelendiren Sn. ALTUN, ölçek ekonomileriyle karlılığı artırarak kimya endüstrisi yatırımcıları için mevcut yatırımcıyı koruma politikasının izleneceğini ifade etmiştir. Bu kümelenme modeliyle doğrudan dış kaynaklı yatırımın artırılmasını beklenen pozitif etkiler arasında sıralayan Sn. ALTUN, son olarak Chemport ile kimya sektörünün cari açığa katkısının düşürülmesini, rekabetçiliğin artırılarak katma değeri yüksek üretime yönlendirilmesini de beklenen en önemli pozitif çıktı olarak değerlendirmiştir.

Gündem (4) : AR-GE ve İnovasyon Alt Komitesinin 2014 Yılı Hedefleri

Meclis bünyesinde kurulan AR-GE ve İnovasyon Alt Komitesinin yeni Başkanı Sn. Tarık EREN, komitenin 2014 yılı faaliyet alanları ve çalışma hedeflerini içeren detaylı bir sunumla üyeleri bilgilendirmiştir. Sn. EREN özetle komitenin eylem planı dahilinde aşağıda bahsi geçen hususların altını çizmiştir;

- Polimer teknolojileri, inorganik ve organik kimyasallar, nadir metaller konularında ilgili kamu kurumları ve konunun uzmanları akademisyenler, araştırmacılar ve sektör yetkililerinin de katılımlarıyla bir Çalıştay düzenlenmesi
- Yabancı ortaklı TiO₂ üretimi yapılması -know how geliştirilmesi
- ChemPort (Çanakkale-Biga) Kimya Sanayinde Kümelenme-Katma değeri yüksek özel kimyasalların üretilmesi bu kapsamda ön fizibilite yapılması
- Üniversite-Sanayii İşbirliğinin artırılmasına katkıda bulunacak olan “Stajyer Öğrenci” görev tanımı ve işleyişinin iyileştirilmesi
- Sabancı Üniversitesi'nin Teknoloji Transfer Ofisinin ziyaret edilmesi
- Savunma Sanayii Müsteşarlığının ziyaret edilmesi-verilen Ar-Ge desteklerinin neler olduğu ve ihtiyaç analizinin nasıl yapıldığının incelenmesi (Bu kapsamda T. Savunma Sanayi Meclisi ile ortak toplantı düzenlenmesi)
- Bölgeler arası stratejik gelişme planları ile uluslararası iş birliklerinin artırılması